

Rähni tekitatud kahjud fassaadil

Loomade võivad oma tegevusega erinevatele objektidele märkimisväärset mõju avaldada. Siia kuuluvad ka rähnide tekitatud kahjud krohvfaasadidel (augud või ka õõnsused), mida esineb küll suhteliselt harva. Tuntumad kahjujuhtumite näited on seotud nugistega, kes autode süüteküünlajuhtmeid ja pidurivoolikuid läbi närivad, või tuvidega, kelle väljaheide ehitistel söövituskahjustusi tekitab.

Praegused teadmised rähni tekitatud kahjustustest on väga erinevate ja ka varem tehtud uurimuste põhjal järgmised: põhimõtteliselt võib lähtuda sellest, et see on spetsiifiline soojusisolatsiooni-liitsüsteemi probleem. Juba minevikus tegeles sellega Saksamaa soojustussüsteemi ühing *Fachverband Wärmedämm-Verbundsysteme*. Nagu näitavad ühingu kogemused, on rähni tekitatud kahjustuste arv väga väike. See ei vähenda siiski konkreetse omaniku pahameelt ning jõupingutusi, et selgitada välja põhjusi ning võtta kasutusele ennetavaid abinõusid.

Praeguste teadmiste kohaselt, mida kinnitavad ka ornitoloogid, oletatakse, et võimalik tekkepõhjus võib peituda soojusisolatsiooni-liitsüsteemi kõlakehas, mis paneb rähni oma territooriumit piirama. Ka mängimine või toidu otsimine võivad olla põhjuseks. Lisaks sellele on kogemused näidanud, et rähni tekitatud kahjustused esineb enam suurlinnade keskustes, samas kui fassaadid, mis piirnevad metsaaladega, jäävad rikkumata.

See teadmine näitab, et põhjuseks ei pea olema üksnes soojustussüsteemi kõlakeha, vaid määravaks on ka üksikute lindude individuaalne käitumine.

Lõpetuseks olgu aga rõhutatud, et on ülimalt keeruline juba fassaadisoojustamise eel mõelda profülaktiliste kaitsemeetmete vajadusele soojustussüsteemis.

Rähnide tõrjumine looma või kullitopistega on juba näidanud, et see ei paku kaitset. Lindude jõuga kõrvaldamise katsetest tuleks liigi kaitsealuse oleku tõttu kindlasti loobuda.

Lisaks sellele ei saa hetkel teha konkreetseid avaldusi kahjustatud pindade võimalikest kaitsemeetmetest, kuna rähnide käitumine on väga erinev. Praeguste teadmiste põhjal saab seepärast vaid soovitada tekkinud augud taas sulgeda.